

her foreligger. I Samlingen 1874—75 behandlede Fattiglovgivningen her i Thinget; et Udvalg blev nedsat, og dette afgav Betænkning over selve Fattiglovsforslaget, men det gjorde tillige noget mere, thi det afgav tillige en Betænkning over Understøttelses-kasser. Man sagde nemlig som saa: Det er ubilligt og uretfærdigt og neppe stemmende med Grundlovens Aand og Mening, at man, fordi en Mand ikke kan hjælpe sig selv, strax kaster ham over paa det offentlige Fattigvæsen, hvorved ikke blot hans borgerlige, men ogsaa hans politiske Rettigheder gaa tabte. Dette Forslag fik ikke nogen videre god Modtagelse her i Thinget — ja det fik jo forsaavidt en god Modtagelse, som del vel blev modtaget med Paasjønneelse af Flertallet her i Thinget, men hverken af Regjeringen eller af den anden Side her i Thinget, som ikke havde nogen synderlig Lust til at arbejde paa det, men sagde, at det var altfor vidtgaende, at det var for Meget, der forlangtes af Staten til dette Formaal. Jeg vil blot tillade mig at nævne, hvad dette Forslags Hovedtræk var. Dette Forslags Hovedtræk, og jeg tør vel endog sige dets væsentligste Hovedtræk, og maaske ogsaa det, der vakte mest Anstød, men for Resten det, jeg satte størst Pris paa, var, at man ikke alene skulde tænke paa Folk efter 30 Aars Føreløb, men allerede strax, naar de vare stillede saaledes, at de trængte til Hjælp, og at den Hjælp, som de kom til at trænge til, baade i Anledning af Sygdom og i Anledning af hvad Nød og Modgang, der ellers kunde ramme dem, ikke skulde have til Følge, at de mistede deres borgerlige og politiske Rettigheder. Man vilde tillige efter Forslaget sikre sig imod, at denne Hjælp blev givet Alle i Flæng, ved at man sagde, at Folk, der vare Medlemmer af en Alderdomsforsørgeskasse eller Sygekasse, eller som paa anden Maade viste, at det var deres Alvor selv at kæmpe, kunde, naar de meldte sig til en Slags Bestyrelse, som skulde findes i enhver Kommune, faae Hjælp, uden at denne Hjælp betragtedes som Fattighjælp. Dette var et af Hovedtrækkene, og et andet var dette, at der i ethvert Sogn, enhver Kommune, skulde ansættes en Bestyrelse, der forsaavidt var valgt efter en temmelig udstrakt Valgret, som man gik ned til 25 Aars Alderen og kun fordrerede som Betingelse derfor, at den Paagjældende skulde yde et lille Bidrag, et Minimumsbidrag til den paagjældende Understøttelseskasse. Man havde til Formaal derigjennem at vække Folk til at interessere sig for deres egen Sag, opmuntre dem til at styre deres egen Sag, og saa forøvrigt naturligtvis og-

ja give et lille Tilskud — det var for Resten ikke stort, jeg skal endog indrømme, at det var altfor lille, men vi vare saa bestedne for dog at faae Nogen med os. Der skulde saa gives af Statskassen et lille Tilskud til de Paagjældende efter deres 60de Aar, naar de sikrede sig i en Alderdomsforsørgeskasse, et Tilskud, der for Resten kan sættes omtrent lig med, hvad her er foreslaaet; det er ialtsald ikke større, men jeg tror heller ikke, at det er dette Tilskud, der er Lovens egentlige Kjerne. Forslaget bragtes frem i 1874—75 og 1875—76, da vi havde den Ære at faae den nuværende høitærede Conseilspræsident til Førsteminister. Han var meget utilfreds med Lovforslaget, idet han blandt Andet sagde, at det vilde være aldeles uforsvarligt af ham som Finansminister at gaa ind paa Forslaget, naar han ikke engang kunde se, at der var anstillet nogen Beregning — hvad der for Resten var — over, hvormed det vilde kræves i Tilskud fra Statskassens Side. Allerede af den Grund, sagde han, var det et aldeles uforsvarligt og uantageligt Forslag. Det var, om jeg saa maa sige, det første Forslag i den Retning — ja, maaske kan der have været Forslag tidligere her i Thinget af samme Art, men under alle Omstændigheder hører det dog til et af de første Forsøg. Det næste Forsøg var Arbejderkommissionens Forslag. Jeg antager, at jeg ved at paapege disse Par Grundtræk har kaldt i det Mindste de ældre Medlemmer Sagen i Erindring, medens jeg maa henvide de øvrige Medlemmer, forsaavidt det maatte interessere dem at gøre nærmere Bekendtskab med Sagen, til Rigsdagstidenden for Samlingen 1874—75, hvor Betænkningen findes i Tillæg B., og for 1875—76, da vi havde faaet den nuværende ærede Regjering. Det næste Forsøg var altsaa Arbejderkommissionens. Ja, lad mig dog endnu nævne een Ting til, der var karakteristisk for det Forslag, jeg nu har omtalt, og det var det, at der i Forslaget var sat en Begrændsning til den ene Side, hvorimod der saavns en Grændse til den anden Side. Der blev ikke sagt til Statskassen: saa og saa Meget maa der gives, det berøvede paa, i hvilken Grad Kasserne bleve benyttede, saa i den Henseende var der ingen Begrændsning, men i en anden Henseende var der trukket en Grændse, nemlig den, at de, der paa Landet havde over 400, i Rjbstæderne over 500 og i Rjovenhavnen over 600 Kr. om Aaret, naar de vare Familiefædre, ikke kunde faae nogen Hjælp. Jeg skal nu gjerne indrømme, at denne Grændse var sat lovlig laabt, men vi vilde dengang vise os saa imødekommende som mulig for dog at vække nogen Deltagelse for